

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdanje popoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta	6 „ 60 „ 3-30
četrť leta	3 „ 40 „ 4-70
Posamične številke stanejo 10 vin.	

Naročnino sprejema uredništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglašit in poslati se računijo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — V-če šteje po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrid.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsoto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici; in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pivan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

(Večerno izdanje.)

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Ne v Celju ne v Pazinu....

Pri razpravi o proračunu naučnega ministerstva v budgetnem odsoku se je kazala od strani Nemcev in Lahov nenavadna „skrb“ za slovenske in hrvatske šole, zlasti so „posvečevali“ pozornost našemu srednjemu šolstvu, iz katerega so si privoščili posebno dve postojanki, to je slovensko-nemški nižji gimnazij v Celju in pa hrvatski gimnazij v Pazinu.

Razpravljanje o slovanskem šolstvu, posebno o slovenskem, hrvatskem in češkem, je pokazalo, kako daleč proč smo v Avstriji od normalnih razmer. V konstitucionalni državi bi se morala ob takih prilikah pokazati nekakaj jedrtost vsaj na kulturnem polju, pokazati bi se moralo, da se dela v proseh prosvete v taki državi za vse jednako, da se torej dviga šolstvo vsakega naroda po njega potrebah in zahtevah. Toda v Avstriji se je pokazalo, kakor vselej ob taki priložnosti, da država ne zasluži lepega imena konstitucionalne države, marveč da živimo v državi, v kateri hočejo Nemci in Lahi gospodovati nad Slovani, kakor povsodi, tako tudi na šolskem polju.

Naravno je in po vsaki pameti edino prav, da vsak narod sam zase sodi glede na dejanske potrebe in položaj dežele, kje in kako naj se uredi njegovo šolstvo, da bo isto moglo odgovarjati svojemu visokemu prosvetnemu poklicu, in vlada ima čuti ta glas ter ga upoštevati. Toda tako razsojevanje glede šolstva si pridržujejo Nemci in Lahi zase, odrekaajo ga pa Slovanom, zlasti nam, ker hočejo nam gospodariti tudi v šolstvu, seveda tako, da je to gospodarenje nam v nepriilog, njim pa v prilog. Nemci in Lahi stojijo torej na stališču, da oni so poklicani določevati Slovanom, kje naj stojijo njihova učilišča, mi pa nimamo druge naloge, nego tej visoki gospodi, obližani od večstoletne kulture (!), poljubiti roke ter se lepo zadovoljiti z njihovimi ukrepi in odločbami.

Letos so si privoščili, kakor rečeno, slovensko-nemški gimnazij v Celju in hrvatski gimnazij v Pazinu, pred vsem prvi, kateri je v resni nevarnosti, da se opusti. Celje stoji na slovenskih tleh, ima prebivalstvo, v ka-

terem je 99% pristnih slovenskih imen, vsak Celjan zna slovenski, ali vzdržuje se v tem mestu nemštvo na tisti umeten način, na kateri avstrijska vlada lahko patent vzame; vsa okolica daleč na okoli pa je slovenska, in Celje je naravno središče štajerskih Slovencev. Ali Nemci se bojijo, da ne bi to Celje padlo prej ali slej v slovenske roke, zato pa mora iz Celja proč slovensko-nemški gimnazij! Nemci pravijo, da so našli iz te svoje zahteve srečen izhod v tem, da naj se, počeni s prihodnjim letom, opusti spodnji gimnazij v Celju, obenem pa naj se ustanovi v Mariboru samostojen slov. nižji gimnazij ter istočasno opusti obstoječe paralelke na mariborskem nemškem gimnaziju. Taka je torej „pravica“ Nemcev, s katero hočejo osrečiti štajerske Slovence. Iz naravnega središča ven z deloma slovensko učilnico, pa premestiti jo na — periferijo! Tako so „pravični“ Nemci, da privoščijo štajerskim Slovencem gimnazij v potujčenem in odročnem Mariboru, v naravnem središču štajerskih Slovencev pa ima stati nemški gimnazij kot trdnjava nemštva, katero obkoljujejo Slovenci daleč krog in krog. Stürgkh ne računa napačno. Prepričan je, da tak nameravani slovenski srednješolski zavod na periferiji bi nikakor ne mogel vspevati, kakor želijo Slovenci, pač pa bi se utrjevalo nemštvo v Celju in dalje po lepi Savinjski dolini. Tako le čez čas pa bi se spravili kruti Nemci tudi nad mariborski slovenski gimnazij, ako bi ga vlada sploh postavila, ter izposlovali — črtanje. — Poročila govornijo, da celjska postojanka je v resni nevarnosti ter da se utegnejo Nemci s svojo resolucijo o slovenskem gimnaziju v Mariboru približati izpolnitvi svoje srčne želje, da bi izginil iz srednješolskega zavoda v Celju vsak sled slovensčine... Ako bi se to uresničilo, potem bi triumfovala zopet enkrat nemška večstoletna posurovelost, Slovencem pa bi bil zadan hud, omotljiv udarec.

Tako Nemci, Lahi pa nič drugače! Rizzi je zahteval, naj se premesti hrvatski gimnazij v Pazinu kam drugam, samo ven mora iz „laškega“ Pazina, kam gori v Kastav, ali pa na Učko gor! V Pazinu županuje hrvatski župan, pazinska občina je pretežno hrvatska, vendar kričijo Lahi, da je Pazin

šampanjca, postavil kupca na glavo, ukazal ga tako držati in je v obči smeh počasi izlil nanj vso vsebino.

Danilo se je že. Vsi razen grofa so bili bledi in utrjeni.

— Vendar, meni je čas v Moskvo, rekel je nakrat in vstal. — Pojdite k meni, tovariši. Sprejmite me..., in napimo se čaja.

Vsi so bili zadovoljni, izvsemši zapalega pomeščika, ki je ostal tu, stlačili so se v tri sani, ki so stale pred hišnimi vrati, in se odpeljali v veliko gostilnico.

VII.

— Zapreči! zakričal je grof, vstopivši v občno sobano velike gostilnice z vsemi gosti in cigani. — Šaška! ne oigan Šaška, ampak moj, povej poštarju, da ga ubijem, ako bodo konji slabi. Da, daj nam čaja! Zavaljševski! Skrbi za čaj, a jaz pojdem k Iljini — pogledam, kaj je z njim, pristavil je Turbin in se je odpravil po hodniku v ulanovo sobo.

Iljin je bil ravno končal igro, zaigral ves denar do zadnje kopejke in ležal zdaj na divanu iz razruvane žimaste snovi ter vlekel žimo jedno za

laško mesto, v katerem ne sme stati hrvatski gimnazij, kakor kričijo celjski Nemci, da v Celju je samo „Heul und Sieg!“ Rizzi je rohnel tudi proti nameravani hrvatski pripravnici, katero je istotako podil iz Pazina.

Včasih so nam popolnoma odrekali pravico do vsake srednje šole s slovenskim učnim jezikom in Hrvatom s hrvatskim, sedaj pa hodijo po drugih, za nas še novarejših potih. Priznavajo naše kulturne potrebe, ali učilnice smemo staviti le kje v kakem stranskem kraju. Ne v Celju ne v Pazinu ne v Trstu ne v Gorici ne smejo stati slovenski učilni zavodi, marveč v Mariboru, v Kastvu, v ol. lici tržaski, v Tolminu itd. Toda, dragi čitatelj! vzemi v roke zemljevid, pa si oglej te „pravične“ želje nasprotnikov, uglobi se v življenje in v položaj prizadetih krajev, pa sprevidiš, kako skrajno krivične so te „pravice“ Nemcev in Lahov nasproti nam. Pa tudi še v drugem pogledu!

Dokler so nam odrekali vsako pravico do izobrazbe v našem materinem jeziku, dotle jim vlada vendarle ni mogla vstrezati, ker tako daleč se ni smela spozabiti, da bi bila kar odrekla nam izobraževanje v našem jeziku. Sedaj pa prihajajo nasprotniki k njej s poklonom, da nam pripoznavajo kulturne potrebe in deloma za nje namenjene zavode, ali postaviti se ne smejo v naših naravnih središčih, marveč v kaki odročni vasi ali v kakem takim kraju, kjer bi zavodi ne mogli vspevati, toliko več slovenske mladine pa bi požirale nemške in laške učilnice na komodnem mestu. Kdo ve, če se ne usede na take „limanice“ kak avstrijski minister, ki bi nas hotel osrečevati s takimi „pravičnimi“ predlogi Lahov in Nemcev, seveda prepričan, da tako je edino prav glede na javni mir in red v deželah? V Avstriji je vse mogoče.

Gledé na celjsko postavko so izdali slov. poslanci komunike, da prično z resno obstrukcijo pri razpravi o proračunu v zbornici poslancev, da bi tako odvrnili pretečo nevarnost. Pričakujemo, da to tudi izpolnijo. Pregovor: Lepa beseda najde lepo mesto, je dandanašnji v Avstriji iluzoričen, zato treba jugoslovanskim poslancem ubrati druga pota.

Ako se niso sramovali zastopniki naroda z večstoletno kulturo razbijati pulte

drugo iz divana, deval jo v usta, grizel jo in zopet izpljuval. Dve lojevi sveči, katerih jedna je dogorela že do papirja, sta stali na mizi, pokriti s kartami, pa se slabo borili z jutranjo svetlobo, ki se je prikazovala skozi okna. Nikake misli niso težile ulanove glave; nekaka gosta megla igralne strasti je zakrivala vse njegove dušne sile, niti kesanja ni bilo. Poskusil je misliti o tem, kaj mu je zdaj početi, kako odpotovati brez vsake kopejke denarja, kako plačati petnajst tisoč zaigranih eraričnih denarjev, kaj poreče polkovni poveljnik, kaj poreče mati, kaj porekô njegovi tovariši — polotil se ga je tak strah in stud do samega sebe, da je želeč pozabiti samega sebe, vstal in začel hoditi po sobi, in zopet se je jel spominjati vseh najmanjših podrobnostij minoče igre: predstavljal si je, da dobiva nazaj, da je vzdignil devetico, dva tisoč stavil na pikovce kralja, na desno položi damo, na levo asa, zopet na desno želonega kralja — in vse je zgubljeno, ali če na desno šestico, na levo želonega kralja, tedaj bi dobil vse nazaj, in postavil bi vse na jedno karto in dobil kakih petnajst tisoč rubljev, kupil bi konja za ježo od polkovnega povelj-

in metati tintnike po državni zbornici ter z nujnimi predlogi in kilometerskimi interpelacijami onemogočevati delovanje zbornice, kaj se bomo mi, „inferijorni“, sramovali pograbiti po skrajnih sredstvih!! Tiste slovenske potrpežljivosti, na račun katere grešijo vsi v Avstriji, mora biti konec. Saj vidimo, da si pridobiva tal in vsakojakih sredstev v naši državi le tisti, ki kričijo in razsaja — kdor je pameten in miren, ne pride naprej!

Te dni se pokaže, ali imajo Jugoslovani poslance, ki so kos takim težavam, kakoršne so nastale sedaj gledé celjske postojanke, pokaže se, ali smemo upati na boljšo bodočnost ali pa se moramo udati usodi, katero nam predpisujejo Nemci in Lahi, kar vse je nemalo odvisno od nastopanja in ravnanja naših poslancev v tem sicer jako težkem položaju.

Dopisi.

Iz Svetoga pri Komnu. — Skoraj ne izide list „Gorica“, da ne bi se nahajal v njej kak dopis iz Komna ali Svetoga iz Jazbecove kovačnice. Skoro bi mislili, da se mu je, že tako revčku na duhu, pamet zmešala. To hvali sam sebe in povzdiguje svojo neotesanost v doveta nebesa. Kdor ga pozna, ta ve, da mož je ničla, ali blati pa vsakega in noče poznati nikoga, ker njemu velja le to: „mi znamo“. To revče se predrzne pošiljati tudi anonimna pisma. Ali kaka je pisava njegova, taka, da se Bogu misli.

Pa pogledajmo si njegov značaj in njegovo delovanje. Jos. Furlan, posestnik, je prodal svoj pridelek vina, ob enem je rabil občinski hekto, od kojega je naložena občinstva taksa 20 v od hekta, katere se mora plačati v občinsko blagajno. Furlan pa se je uprl plačilu, češ, ako ne plačuje načelnik, tudi jaz ne plačam. Načelnik Jazbec pa je izjavil, da on ne plača vinske mere, ker hrani občinski hekto v svojem kleiu. Ker pa on pridelal do 200 hektov vina, stane občino 40 K najemina tako male posode. Načelnik je opozoril Furlana v drugič, naj plača; sicer da mora plačati 20 v od hekta in vsaki dan, odkar se je nahajal hekto pri njem, 40 v. Seve, Furlan se je uprl plačilu. Jazbec mu

nika, pa še par drugih konj in voz. No, kaj pa potem, lepo, lepo bi se imel!

Zopet je legel na divan in jel griziti žimo.

— Čemu pojo pesmi v sedmi sobi? pomislil je, — gotovo se zabavajo pri Turbinu. Še jaz pojdem tja in se dobro napijem.

Tačas je vstopil Turbin.

— Nu, ali si prignal na kraj, a? zakričal je.

„Naredim se, kakor da spim,“ mislil je Iljin, — sicer moram govoriti z njim, če tudi se mi dremlje.“

Vendar je Turbin šel k njemu in ga pogladil.

— Nu, kaj, ljubeznivi prijatelj, ali si pognal, zaigral? Govori.

Iljin ni odgovoril.

Grof ga je potegnil za roko.

— Zaigral. No, kaj je tebi mari, zagodrnjal je Iljin, z zaspanim nezadovoljnim glasom, ne da bi se kaj ganil.

— Vse?

— Nu, da. Kaj pa je potem. Vse. Kaj tebi to mari?

— Poslušaj, govori resnico, kakor tovarišu, rekel je grof, pod vplivom izpitaga vina razpoložen k rahločutnosti,

Dva huzarja.

Ruski spisal Lev Nikolajevič Tolstoj.

Poslovenil I. Sodar.

(Dalje.)

Turbinu to bratenje, ne vem zakaj, ni ugajalo. Ni se smejal, le molče je pogledal konjeniku v obraz in mu je namerikal rekel neko tako surovost, da je bilo konjeniku hudo in ni dolgo vedel, za kaj naj bi smatral to razžalitev: za šalo ali ne. Nazadnje se je odločil, da hoče vse imeti za šalo, nasmejaj se in šel zopet v kot k svoji ciganki, ji zagotavljal, da jo vsekako vzame po Velikinoči. Zapeli so drugo pesem, pri tretji so zopet zaplesali, napivali drug drugemu na zdravilje in bili veseli. Šampanjca ni bilo konca. Grof je mnogo pil. Oči so mu postale solzne; opotekal se pa ni, plesal je še bolj, govoril trdo in tudi lepo pel v zboru in spremljal Stešo, ko je pela »Družbi nežno je volnjenje«. V sredi plesa je kupec, posestnik gostilnice, prišel prosit goste, naj gredo domu, ker je že tri ura.

Grof je prijel kupca za ovratnik in mu vkažal plesati z njim. Kupec se je branil. Grof pa je vzel steklenico

je hotel vložiti tožbo, ali ni nič opravil, ker so ga zapodili za take bedaste tožbe....

Da je prišel Anton Jazbec v komensko starasinstvo, se mora zahvaliti napredni stranki. Ali kaj — on je hotel biti župan. Naše starasinstvo je sprevidelo, da je sposobniši z bičem na pašniku. Zato mu je spodletela njegova nada. Tistega udarca ne more pozabiti. Kaj ne da „Klampinček“?

Čujte, Tone, to povest! Ko je sedanje županstvo pregledavalo prejšnje Kovačičeve račune, je dobilo pomankljivost in vsled tega izvolilo tri ude starasinstva, in sicer sedanjega blagajnika Josipa Švara št. 80, Antona Švara iz Vas, Tone. Med pregledavanjem se je dobilo dovolj pogreskov. Saj ste videli tisto pobotnico iz Trsta gledé sifonov, ono o 12 gld., ali v glavni knjigi je zabeleženih le 10 gld. Prejšnji župan Kovačič je prejel 36 gld. za prostor Budevega vodnjaka, kateri teren pa ni bil nikdar lastnina Kovačičeva; to je kazala gruntna knjiga. Nočem nadalje navajati, ker vi pravičnej veste vse. Zadošča pa naj to, da je moral priti od deželnega odbora uradnik, da je spravil komenske pod Kovačičem zamotane račune v red. Dobil pa je pri tem **prlmankljava** 228 gld., kateri je deželni odbor potrdil, in glede katere svote je Anton Švara v zadnji seji predlagal, da Josip Kovačič mora plačati v teku 14 dni zgorej imenovano svoto. Tonček, Vi, postenjak od pete glave in nepristranski, zakaj pa niste ukazal svojemu pisarju, sporočiti to lepo zadevo v Vašo prismojeno „Gorico“?

S kom ste se bratili zadnje deželnozbornske volitve, mar ne z našo suhopanco, z možem, ki meni, da ni tako učenega nego je njegova neumnost, in da brez njega ni mogoče, vladati županski stol. Ali se kaj sramujete sedaj, kako ste naše Volcegrajce, Tomačevce in Madololce vodili za nos ter jim obljubovali zlate gradove, šole in Bog vedi še kaj? Najbrže ne, ker klerikalci ne poznajo sramu, pa če naredijo še take podlosti in se tako grdo farbajo. — O sebe pa, katere gledajo za blagor našega tlačnega naroda, obrekujete in zasramujete z lažmi. Uboga „Gorica“, da nimaš boljših dpisnikov nego je Tone „Klampin“ iz Svetega! —

Ti ljudje bi radi vse spravili pod črno suktnjo, v kateri ticijo ljudje, ki bi nas radi podjarmili, da bi bili neumni ter jih slepo ubogali. Naši nunci bi bili radi župani, sodniki, z eno besedo vladarji! Oni bi radi imeli nekdanje zlate čase nazaj. Ali ne boš Jaka! Za službo božjo so nastavljeni med nami in ne za agitacijo. V političnem življenju naj nas pustijo v miru; ni treba, da nas plašijo s peklom in hudicem, ako ne ustrezemo njihovim neduhovskim željam. Če jim le kedo kaj odgovori, za tistega je že pekel odprt.... Kako je pač velika razlika med Kristusom in njegovimi namestniki! Gorje bi nam bilo, ako bi jih pustili vladati, kakor oni hočejo.

Še nekaj, Toni! Naše županstvo ne pozna nobenega „mrtvenca“, katerega je odposlal deželni odbor. Zdi se mi pa, da so Vas pri deželnem odboru že tako siti, kakor berač mraza. — S tistim so Vas drugi „naplavsali“, kakor v Komnu Jerneka Bandedvega. Svečan.

Dostavek uredništva. — Te dni smo imeli v rokah neko pisanje v dopisu omenjenega Jazbega. To pisanje je prava čekarija, da se ne da čitati, in ako razvozlaš par besed, pa iščeš zaman, kaj je hotel prav-

nadalje gladeč ga po laseh. — Zares, ti si se mi priljubil. Govori resnico! če si zaigral erarične novce, hočem ti pomagati, kajti sicer bode prepozno.... Ali so bili erarični denarji?

Iljin je skočil z divana. — Če hočeš, da govorim s teboj, ne govori z menoj o tem, da... prosim, ne govori z menoj — kroglja v čelo, to jedino mi je ostalo! rekel je z resničnim obupanjem, z rokama zatisnil obraz in zajokal, če tudi je malo poprej še mislil o konjih za ježo.

— Ej ti, lepa devica! Komu se ne pripeti kaj takega! To še ni taka nesreča, vse še popravimo. Počakaj me tukaj.

Grof je zapustil sobo. Kje stanuje pomeščik Luknov? vprašal je natararja.

Natarar se je ponudil, da popelje grofa tja. Grof je stopil v sobo, ne da bi se zmenil za govorjenje sluge, da je gospod ravno kar prišel in se ravno slači. Luknov je v ponočni suktnji sedel pred mizo in štel nekaj kupov bankov-

zaprav povedati ta mož. V „Gorici“ pa prihajajo na dan dopisi, „kakor iz skatljice vzeti“. Znamenje, da kovačnica raznim zlobnisim dopisom je v ulici Vetturini.

Iz Velikih Žabelj, 1. svečana 1902. — Gospod urednik! Prmaruha se niste slišal o takih patronih, kakor jih imamo v Vel. Žabljah, namreč sv. Krkolet, sv. Aha in sv. Brck. Kaj ne, čudna trojica? Ti klerikalni patroni so se v tem deževnem vremenu tako napihnil, kakor žaba, ki je hotela biti enaka volu. Ker pa žabe ostanejo vedno žabe in nikoli voli, so to napihnjeno zopet iz sebe izbruhali ter poslali te ostude pet košev in sedem canj ured. „Norice“, naj jo ona v žolču svoje jeze razlije čez našega vrliga g. učitelja Vuga. In res je to ured. „Norice“ razlilo to izbruhanje teh novih svetnikov na našega g. učitelja.

Ali resnici na ljubo n. mo reči, da tisto ostudno bruhanje na občie spostovanega učitelja ni nič drugega nego žolč klerikalne jeze. Kaj ne, Aha in Brck, da je tako?

Ti Krkolet pa menda bodeš priznal tudi to-le: Ko je prišel naš gosp. učitelj v Žablje, se ni stavil v nobeno strankarstvo. Ko se mu je ponujala služba organista, je na željo občine tudi sprejel. Povabil je vse pevce, stare in nove, sploh kdor je imel glas in veselje za to. Ko smo tako zbrani stali prvokrat v družbi pred njim, je gospod učitelj kratkih besedah nas navdušil, kako bi lepo bilo, ko bi bili združeni, kajti z združenimi močmi se mnogo naredi. Tako smo se tudi lepo naučili par cerkvenih pesmic in par tednov častno opravljali pri službi božji. Ali glej jo zgago; prišle so deželnozbornske volitve, in kar lejze ino gre, vse je slo na agitacijo. V Vel. Žabljah jih je bilo kar po pet krških coken-purgarjev. Zato pa so tudi vrlji možje ljudstvo navduševali, da naj voli po svojem prepričanju, in naj istim potepinom nič ne verjame, za kar so tudi zeli mnogo vspeha. Čast jim! To je pa naše patrone hudo razkačilo in pokazalo so svoj strup. Ni jih bilo več na kor — učitelja so pa začeli vlačiti po tistih umazanih predalih „Prismojenca“ in „Norice“. Tako so klerikalni brezbožneži uneti za Boga, cerkev in svojega bližnjega. Krkolet, ali ni tu dokaz resnice! Menim, da! „Norica“ pravi, da gospod učitelj lazi od hiše do hiše.

Ali ni to že odveč, klerikalni prismojenci? Kaj naj bi bil gospod učit. doma, ki ga cela občina spoštuje, in že slednji posestnik vabi na kozarec vina, ali na kaj boljšega. Ponosni suo občani na takega učitelja, ki živi med nami kot učitelj in kot pravi kmetski prijatelj. Revčki se jeze, češ, da je gosp. učitelj spravil nekatere pobožnjake v luknjo. Ali ni prav, da je g. učit. nastopil sodnijsko pot, ko ga je ta kler. trojica na vse načine izzivala?

Poglejmo klerikalno podivjanost. Na dan deželnozbornske volitve povabil je „ober“ kler. vso krško in drugo lakoto na kapuna v Vel. Žablje, in da so tu mirne Vel. Žabljice izzivali, posebno pa gospoda učitelja. Ali se ni bilo bati katastrofe, ko bi ne imeli Vel. Žabljiski naprednjaki več pameti nego klerikalni hujskači? Neki nunčev prvi pristajš je celo našega ubogega „tehanta brez penzija“ tako opijanal, da je krevsal tje pa sem ter vpil. Taki so naši pobožnjaki. Gospod učitelj pa naj bi lepo molčal ter roke križem držal. Tako bi bilo tem čudnim svetnikom po volji.

cev, ki so ležali pred njim. Na stolu je stala steklenica renskega vina, katero je on tako ljubil. Od dobička si je dovolil to veselje. Luknov je hladno, strogo, čez očala pogledal grofa, kakor bi ga ne mogel spoznati.

— Vi me ne poznate, kakor se zdi, rekel je grof in z odločnimi koraki stopil proti mizi.

Luknov je spoznal grofa in vprašal: — Kaj želite?

— Rad bi igral z vami, rekel je Turbin in sedel na divan.

— Zdaj?

— Da.

— Drugikrat z veseljem, grof, ali sedaj sem trud in se pripravljam, da pojdem spat. Morda ljubo malo vinca, to je dobro vi e.

— Ali jaz t sedaj rad malo poigral.

— Meni se ne ljubi več igrati. Morda pojde kdo drugi izmed gospode; jaz ne bodem, grof! Mi že blagovolite oprostiti.

— Torej ne bodete?

Kaj ne Brece, da bi bilo prav? Ali ne bode tako, ker mi Vel. Žabljeci stali si bodemo roko v roki in z združenimi močmi gremo v boj proti klerik. zmaju, kateri je bil v Vel. Žabljah že kedaj strt. Ker ste pričeli Vi, novi svetniki, boj proti nam in naši stranki, končujte ga! Končali pa ga bode s tem, da v prihodnič se na vsak dopis podpisate, da bomo vedeli, s kom se bojujemo. Tako storimo potem tudi mi. Torej na svidenje! Občan.

Z Vipavskoga. — Zadnji „Prismojenec“ se „huhuje“, da je kurat na Otllici g. Franc Stepančič stopil po štiridesetletnem službovanju v stalen pokoj, in da je dosegel 400 gld. zvisane pokojnine. Dalje pravi tudi, da je ta še srečen, ko je toliko dosegel, ker drugi dobijo navadno 210—300 gld. V zadnjem stavku pravi, da lahko reče, da dobi vsak sluga več nego duhovnik.

O sebi pové seveda, kar sam hoče; tega pa noče povedati, koliko sitnostij in plače ima kak sluga prej nego pride do službe. Tudi ugodnosti, katere uživa v službi kot duhovnik, ne spravi na beli dan, ker se boji povedati kmetu, kako lahko gredo njegovi zaslužki v žegnano bisago. Ko bi ne bilo res, da duhovniki uživajo mnogo ugodnostij tako, želeli bi biti plačani iz državne blagajne, katera bi jih tako plačala, kakor svoje uradnike. Da bi nunčki le s prstom mignili, to bi se gotovo zgodilo; saj dobro vidimo, kako bi vladni stroj potegnili za seboj motor.... A to jim nikakor ne diši! — Kar nese, pa nese; naj bo tako ali tako, in tega se drže kakor klop — kože.

S tem smo mi deželani najbolj tlačeni; no, pa saj pokorne dušice rade prenašajo, četudi nekateri z neverjetno težavo; a ker oni hočejo — deželani morajo.

G. Stepančiču pa ne zavidamo njegove plače, ker je bil res vzgleden duhovnik.

Domače in razne novice.

Gg. naročnike moramo opozoriti, da smo že z drugo številko „Soče“ v mesecu februarju l. 1902. Ta opomnja seveda ne tiče vsem, ali žal, da prav mnogim, ki se niso še spomnili, da moramo mi plačati delavke vsako soboto, pošto že naprej, plin vsak mesec in vse druge troške skoraj sproti, — oni sami pa zaostajajo z naročnino, da že ni več lepo. Naj bi tudi v slovenskem časopisju enkrat nehale take razmere. Povsod morajo plačati liste naprej, naj bi bilo torej enako tudi na Slovenskem.

Širite „Primorea“. — Je nekaj občin, kjer so „Prim.“ čudovito veliko razsejali. Imamo pošte, na katere gre do sto in več iztisov. — Rodoljubi! Uvažujte, da dobro razširjen „Primorec“ obrodi stranki stoteran sad vsakršne žrtve. Širite ga torej. — Stane 1.60 gld. na leto. Kdor ne zmore cele svote, naj da, kolikor more, nekaj zberite med seboj, nekaj pa mi še popustimo. Za neznatne denarne žrtve lahko razdelimo na stotine novih iztisov!

Osebnosti. — Namestništveni tajnik bar. Winkler, dosedanji voditelj uradov predsedništva pri namestništvu v Trstu, je premeščen v naučno ministerstvo. Predsedniškim tajnikom je imenovan komisar Edmund Fabiani.

Ples slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici se je sponesel

Luknov je zmajal z ramama, in dal s tem razumeti, da obžaluje, ker ne more izpolniti grofove želje.

— Ali ne boste na noben način? Zopet je odmajal.

— Jaz vas jako prosim... Kaj bode igral?... Molčanje.

— Ali bode igral? vprašal je grof drugič: — pogledjte!

Ravno tako molčanje in bister pogled čez naočnike v grofov obraz, na katerem se je pokazala jeza.

— Ali bode igral? je glasno zakričal grof, udaril po mizi tako, da je steklenica renskega vina padla na tla in se razbila. — Mari niste igrali sleparsko? Ali bode igral, vprašam vas tretjič.

— Rekel sem, da ne. To je res čudno, grof! pa tudi jako nespodobno je, človeku postaviti na grlo nož, opazil je Luknov, ne da bi bil povzdignil oči.

(Dalje pride).

preteklo soboto res sijajno, posebno, ako se uvažuje dejstvo, da to društvo že dolgo vrsto let ni priredilo podobnega plesa, še manj pa kake veselice v razvedrilo svojim članom. Udeležba od strani delavstva iz mesta bila je z ozirom, da se je še večina delavcev nekako bala prevelike elegance, prav obilna. Enako se je udeležilo tudi precejšnje število delavstva z dežele, katero je našlo na tem plesu one zabave, katere si je gotovo že davno želelo, kajti našlo se je v svoji družbi, kjer se čuti domačega. Ples je pričel okoli 9. ure ter trajal v najlepšem redu do 4. ure zjutraj. Ples so počastili s svojo navzočnostjo razni gospodje iz mesta. Tako je počastil tudi ta ples okoli 11. ure gosp. namestništveni svetnik grof Attems, okrajni glavar, katerega je sprejel g. dr. H. Tuma, društveni predsednik, in kateri je z vidnim zanimanjem sledil živahni zabavi delavstva ter se pri slovesu izrazil o društvu jako simpatično. Prilika je bila čuti na tem plesu marsikako bridko resnico, kako malo je skrbelo društvo doslej za take veselice, kakršna je bila ta večer in ona preteklo poletje. Da bode odboru mogoče tudi odslej skrbeti, da društvo čim bolj oživi, je odvisno od posameznikov, delavcev in gospodarjev, da skrbé, da se njihovo število množi, kajti v njih vidi odbor svojo glavno oporo.

Predpustne zabave. — Ladija v Devinu vabi na plesni venček, kateri priredi dne 9. februarja 1902. v prostorih gospoda Plesa. — Začetek ob 7. uri zvečer. Svira godba iz Mavhinj. Vabilo velja kot vstopnica. Vstopnina k plesu 2 kroni.

„Bolski mladeniči“ priredijo v soboto dne 8. februarja t. l. javen ples v dvorani gostilne „Pri postji“. — Svirali bodo orkester „rodbine Gruss“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za gospode 2 kroni. Čisti dohodek je odločen tamk. „oleps. in pogozd. društvu.“ Želi se obilne udeležbe v kostumih. K obilni udeležbi uljudno vabi veselčni odsek. — Vstop dovoljen vsakomur, ki se zeli pošteno zabavati.

„Goriški Sokol“ je imel na Svečnico svoj letni občni zbor, ki je bil po navadi obiskan. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem. Za starosta je bil izvoljen per acclamationem brat dr. Treo; v odbor pa bratje dr. Gruntar, Vernik, Musič, Batistič, Koritnik, Pertot, načelnikom telovadbe brat Avr. Bisail. Več prihodnjic.

Kavarna „Imperiale“ je zaprta od 1. t. m. Otvorjena bo menda v enem mesecu pod novim imenom. Ta mesec pa bodo pridno predelavali, da naredo modernim zahtevam primernejšo kavarno. — Čas je že bil za tak napredek na našem Travniku.

Posojilnica v Cerknem nam je nov vzgled klerikalnega gospodarstva. — Skoro 1000 kron je stala revizija računov po odposlancu od „Gospodarske zveze“, ali ljubljanska žindra ni mogla oprati preveč umazane žindre v Cerknem. — Ravnateljstvo je priobčilo v obeh klerikalnih trobilih slabo obrambo, da je nereda zakrivil bivši blagajnik — naprednjak. Zdaj je bil vsa leta poslušno in delavno orodje klerikalne bande. — Mi se homo obsirneje bavili z računi te zadruga. Opozarjamo na to — kogar to mora zanimati.

Iz Slov. Čitalnice v Gorici so pregnali slovensko društvo, ki je hotelo plačati odškodnino, — po drugi strani pa prirejajo večinoma za nečlane drage zabave na društvene troske ter prepuščajo brezplačno prostore celo internacionalnim družbam. (Ali je to res? Op. ured.)

„En milijon punc“ je krasilo venec onega odličnega in elegantnega občinstva, ki se je udeležilo pevskega plesa pri Dreherju. To vsaj nam poroča „Gorica“. Mi ji seveda prav radi pritrjujemo, povdarjaje, da je bilo na tem plesu res „en milijon“ lepih, prijaznih, srčkanih punčk — pa nobene skatlje. Capito! Če misli oficijelno glasilo defravdanta Caheja in „čistega“ rodoljuba Fridolina, da naprednemu občinstvu imponuje z zlorabo zasebnih pisem odlične dame naše družbe, se grozno moti. Da tej bandi ni sveto nič, to vemo že davno, — in če bi „Soča“ hotela kopirati organ teh uzor-moralistov, bi gotovo našla mej našimi gospodi mnogo pisem, ki bi lahko spravila na dan marsikatero pikantnost onih „dan“, katere igrajo sedaj v goriški „Čitalnici“ tužno ulogo „prima balerin“. Toda naša mladina prepušča take elegantnosti jako rada p. n. uredništvu „Go-

rice, ki je vzela že davno tik Caheja in Fridolina tudi tiste škatlje, katerim se klanja čitalniška plešča „mladina“, pod svoje pokroviteljstvo. Pač pa se bodemo pri plesnih vajah in plesih tudi naprej izborno zabavali v krogu „en milijon punc“, tistih mladih, lepih, srčkanih „punčk“ in ne bodemo prav nič kometovali z ono „prostorno“ dvorano, kjer se vrtili s komandiranimi dijaki cvet starih skatelj. X. Y.

Dostavek uredništva. — Tak je — zaslužen odgovor zadnji „Gorici“. Čita- joče občinstvo se pa z vso pravico lahko čudi, kako daleč smo že prisli v ostudnem boju. Toda za vsako novo fazo v tej luži treba zahvaliti klerikalne hujskače. Oni za- trobijo, in tako potem odmeva. Vsako suro- vost zavračamo z vso odločnostjo ali pa s švigajočim sarkazmom. — In tako je tudi s tem odgovorom. „Gorica“ sploh ne more ži- veti brez skandalov, zato jih tudi ima in — jih bo še imela. Cahej in brat Fridolin sta njena junaka, njen vzor!

Poziv „Prim. Listu“! — Ta list je bil med tistimi, ki so nam natvezili nekako „nadzornišvo“. Ko sta urednik in lastnik „Soče“ soglasno izjavila, da ne poznata ni- kakega nadzorstva, — takrat „Prim. List“ te izjave nikakor ni vzel na znanje, nego iz- ognil se je s tem, da je lopnil po „Soči“, češ, da je izdala uradne tajnosti iz goriske realke takrat, ko je bil ud učiteljskega zbora realkega „Sočin“ namišljeni „nadzornik“. Mi smo v „Soči“ odločno pozvali „Prim. List“, naj pove: katere so tiste „tajne“ za- deve iz konferenc in „razne profesorske tajnosti“ in v kateri številki „Soče“ so tis- kane, in smo zavržili klerikalni denuncijan- tovski napad na obče spostovanega profesorja.

In kaj je storil „Prim. List“ na to?! V zadnji štev. (30. jan.) izjavlja, da noče povedati, kje so v „Soči“ tiskane one izdane uradne tajnosti, da noče v javnosti dajati odgovora za njegovo javno izvršeno natol- cevanje; pač pa je pripravljen odgovarjati — v ravnateljski pisarni goriske realke. — Tako se hoče katoliški junak resnično izjavi odtegniti in se zateči s svojo hudobijo na kraj, kjer misli, da ga ne bo moč razkrin- kati. Pa se zelo moti. Uredništvo „Soče“ ponavlja z vso odločnostjo svoj gori omenjeni poziv, da moremo potem brezvestnemu duhovskemu hujskaču primerno odgovoriti.

Za sedaj bodi rečeno le to: ako smo v „Soči“ omenili kaj, kar je v Pavlici obudilo britke spomine na njegovo polletno učenje krščanskega nauka na goriski realki, tedaj opozarjamo, da je na realki 350 dijakov, med njimi nad 100 slovenskih, in dijaki ni- majo svojih glav v vretah, nego imajo od- prte oči in vidijo, kaj se okoli njih in z njimi godi. Radovedni smo, kaj poreče „Prim. List“, ako ga vprašamo, kako so prisle zadnja leta ponovno vesti o neprijetnih do- godkih z goriske realke brž v „Corriere“ in „Friuli“ ter potem celo v seje mestnega sta- rešinstva?! V „Soči“ o tem nismo ničesar omenili, dasi je bil enkrat prizadet sam ka- tehet realnik. Ali je tudi za objavljenje teh „tajnosti“ odgovorno namišljeno „nadzorstvo“ „Soče“??

Ako „Prim. List“ misli, da najde krivca za „izdano uradno tajnost“, ako se obrne s pritožbo na ravnateljstvo goriske realke, tedaj mu mi odkritosrčno svetujemo, da naj ne preti samo s svojim kričavim glasom, nego Pavlica naj gre in tudi res vložiti pritožbo ter zahteva uradno preiskavo. Pavlica bo potem prav kmalu videl, da je vse kaj drugega, da- jati resen odgovor pred ravnateljstvom dr- žavnega zavoda, ali pa za hrblom slamnjakov predrzno natolcevat v umazanem „Prim. Listu“, ki je pripravljen sprejeti od njega vsako hudobno izmišljotino in jo prijaviti na podlagi katoliške nemorale svojim nerazsod- nim „bravcem“!

Sicer pa smo prepričani, da je Pav- licevo pretenje prav tako, kakoršno je bilo Klavžarjevo — gola sleparija, in da Pavlica kakor Cahej pozabi vložiti svojo pritožbo!

Konec o abderitih. — „Ed.“ je pri- občila se dve klobasi po svoji priljubljeni metodi: dlakočepjenje na dolgo in široko. — Iz prve posnemamo le to-le: Gosp. Go- vékar bi se bil moral obrniti do tržaskih prvakov v hlačah in ne do dam, ki niso v paragrafi podkovane. — Ne vemo, ali bi se jezili ali pomilovali radi take sofistrije. Predstave so vodile dame in z njimi je imel g. Govekarja zahteva „Ed.“ nekaj takega, v kar nima nikake pravice in je — smešno.

V nekem drugem sestavku pa se „več Rokovnjačev“ spodtika nad „umazanostjo“. Gospodje so najprej prav hoteli ta izraz obrniti na-se in potem bobnajo s svojim trudom in delom, za kar zanjejo toliko ne- hvaležnost! — Gospodje! Vsaka predstava diletantov zahteva truda in žrtve; to vemo vsi. Tako je bilo in bo! Toda tudi ob vseh teh zadržkih treba je imeti dolžne obzire do intresovanih tretjih oseb. Teh obzirov ne more odstraniti niti plašč „dobrodelnega na- mena“, ki se tako rad — zlorabi!

Konečno še nekaj! „Ed.“ je govorila o velikanskih vseh „Rokovnjačev“, hvalila požrvalnost občinstva, ogromno udeležbo itd., — a naposled je zajavkala, da je Go- vekar s tanjemo 50 kron pobral ves do- biček, da bo morda še zguba. — Da, težko je, ne pisati satire! — No, rečemo le toliko: Družba sv. C. in M. bi po vsem tem morala protestovati, da se zlorabi njena firma na tako nespametne načine. — „Ed.“ je poma- zala toliko papirja, da bi zanj, ako bi se prodal, imela družba sv. C. in M. kaj do- hodka, tako pa igra le vlogo — abderitov in je po nepotrebnem izzvala polemiko, ka- tere je bilo toliko treba kakor tržaskim oko- ličanom Mauronerja! — In s tem zaklju- čujemo poglavje o abderitih.

Kako uradujejo na naši davkarji v Gorici. — Te dni smo videli posebno polo nekega Slovenca, izgotovljeno na tu- kajšnjem davčnem uradu. Tam smo čitali to-le: Dežela: Primorska. Davč. okraj Gorica. Občina Boccavizza. Potem v sredi: Abschrift. Ime in stanovanje: B. Andrej r. Andreja. Sposestniki: In causa mortis übergeht das Besitz an Beltram Josef od Andreja. — Ali ni to babilonska zmešnjava? V par rubrikah na prvi strani pisano v treh jezikih, in kako! Kraj seveda mora biti pisan laški, ker znani novi davkar, s katerim smo se že bavili, ne pusti pisati kraje drugače nego po laški. Potem pa nem- ščina: das Besitz! In ubogi ranjki Andrej! Enkrat je njegov sin od Andreja (Lah), drugič pa od Andreja (Slovenec!) Namesto znamke v za vinarje pa stoji e (centesimi!). To na posestni poli v Avstriji izgotovljeni! — Tudi slika iz dežele neverjetnosti!

Kaj delajo „kavel“. — Naši na Go- riskem tičijo v grehah Caheja in Fridolina. Glede tega „kuharja“ jih že še posegemo primerno, seveda ne po Fridolinovi maniri.

V Dolenjivasi in Ribnici na Kranjskem so bili ustanovili nunci konsum, seveda iz samega prijateljstva do trgovcev. Prav zani- mive reči pa se čujejo sedaj o teh konsumih. Poneverjenja in tatvine so se dolgo prikri- vale, a neugodne bilance primanjkljaji kon- cem leta 1901. se ne dajo udušiti. Pred ne- koliko dnevi so odgnali orožniki dva mlade- niča in jednega pobožnega kočarja k sodišču, ker so baje že dolgo časa in precej izdatne svote izmikali iz dolenjskega konsumu. Po- božni konsumar je baje v svoji zadržni knjižici hranil skupaj vkradene bankovce in spovedne listke!

Kaplan Brešar bi rad udušil vse nereda sedaj kar naenkrat, ali ne gre. Kdo bo pa trpel? — Kmet, ki je tako neumen, da se da zaplesti v take konsume, ako kak mlečno- zobi kaplan le usta odpre ter ga nafarija. Škoda jih že izučiti, kjer ne pomaga poprej pamet.

Na Dunaju se je vršila te dni zname- nita obravnava. Neki župnik Janez Ev. Mitter- dorfer je tožil „Kärntn. Nachr.“ radi razža- ljenja časti. Župniku so se očitale, pa tudi dokazale sledeče duhovne „čednosti“: Nečisto govorjenje, pohotni napadi zoper učiteljsko Sch.; krivično obdolženje iste hudodelstva iz maščevanja, ker se mu ni udala; enaki ne- čisti poskusi zoper učiteljevo soprogo; ne- dostojno vedenje napram šolskim deklicam, da ga je moral ordinarijat suspendirati ter mu odvzeti pravico poučevanja veronauka; poneverjenje posojilničnih knjižic tujih strank; svoje lastne stariše je zmerjal in zasramoval, ker so mu očitali nočne sestanke s kuharico; o prisegi je zaničljivo govoril; večkrat se je tako opijanil, da se je zgrudil ter so ga morali nositi v župnišče itd. itd. Vse priče so izpovedale obtežljivo za tožečega župnika, tudi odposlanec ordinarijata iz Linca. Mežnar je izpovedal, da je imel Mitterdorfer na svoji prejšnji službi do sto „kuharic“, samo enega dne so se tri odpeljale. Najbolj obtežljivo pa je izpovedala učiteljica Sch. Pohotni župnik ji niti pred otroci v šoli ni dal miru. Obečal ji je vse mogoče, ako se popelje z njim za eno noč na Dunaj. Ker je vkljub vsem na-

skokom tega „zagnanega petelina“ ostala sta- novitna, napel je druge strune. Reče ji: „Vsako dekle je neumno, ki ne uživa svojega življenja“. Ko mu učiteljica odgovori, da ni to dovoljeno, temveč je greh, potolaži jo župnik: „To je „odpusten greh“; z duhov- nikom se pečati, je tako malenkosten greh, da se lahko gre k obhajilu brez spovedi“. Nad takimi župnikovimi nazori so se celo sodniki glasno zgražali. Podobne dejanske naskoke je morala pretrpeti od župnika tudi učiteljeva soproga, ko je ležala bolna ter jo je hodil župnik — tolažiti!

Ženo nekega delavca je župnik toli časa zalezoval, da se je ločila od moža. Ob- ljubil ji je za vsak sestanek z njim — tri odpustke!

Mitterdorfer je se sedaj duhovnik in mašuje in podeljuje sv. zakramente!

Hljene pred sodnijo. — Pred sodnijo v Ljubljani sta stala te dni Janez Jerončič, leta 1872. rojeni oženjeni posestnik na Gočah, ki je navdušen klerikalec ter že trikrat, in sicer radi tatvine, razžaljenja časti ter javne posilnosti predkaznovan; poleg njega njegova mati, l. 1830. rojena vdova Barba Jerončič. Tožena sta obadva po § 303. (razžaljenje zakonito priznane cerkve ali verske družbe). — Obtožnica pravi: Janko in Barba Jerončič sta napravila in razobesila o priliki pogreba umrlega občinskega predstojnika, liberalca g. Leopolda Žgurja, zastavo iz starih, umazanih cunj in črevljev in sta se s tem nečuveno nesposobno vedla ter provzročila javno po- hujšanje. V razlogih se povdarja, da so bili o priliki pogreba umrlega Žgurja burni pri- zori. Klerikalci-fanatiki so peli, vriskali in upili: „Živio! En bokser je že manj!“ Neka pobožna ženska je upila: „Hvala Bogu, zdaj bomo še struklje kuhali, samo da je krepal!“ Poleg tega so klerikalci celo v znamenje ve- selja streljali. Jerončičevi pa so hoteli poka- zati, da so najboljši klerikalci v celi vasi, ter so razobesili omenjeno „bandero“.

Obravnava je bila preložena, ker se morajo zaslišati še druge priče.

Glas iz občinstva. — „Sedaj, ko ne- prestano dežuje, imamo priliko, občudovati zopet dobrote mestnega trotoarja. Slab je po večini glavnih ulic tako, da bi bil skrajni čas, popraviti ga, oziroma napraviti nov trotoar. Kaj pa šele, ako moraš kroniti v kako bolj stransko ulico! Tu pa se je polovica tro- toarja spremenila v pristne luže, in ako se srečata dva na takih nevarnih mestih, eden gotovo stopi v lužo, da se mu skrije pol črevlja v njej, drugega pa oskropi. V sejah mestnega sveta slišimo vse mogoče in nemo- goče reči, le redkokdaj pa kaj pametnega in kaj tako potrebnega za prebivalstvo, kakor je trotoar. Hočejo napraviti celo laško realko, ali ako ne začno kmalu popravljati trotoar, bo dolle, da se sezida laška realka v Gorici, že tako luknjast in tako poln luž, da si mora polovica za to realko namenjenih dijakov po poti polomiti noge, druga polovica jih pa utone. — Za mesto se od strani ma- gistrata ne stori prav nič, in se tudi ne bo, dokler bodo gospodarili tam možje ala Ve- nuti, katerim brenče vse druge muhe po glavi, samo potreba mesta ne vidijo in ne slišijo.“

Kmetsko opekarsko društvo v Bu- kovici priredi v nedeljo dne 9. februarja svoj redni občni zbor v Bukovici v prostorih gospe Al. Pahor ob 11. uri dop. Vspored po pravilih. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Tečaj za črevljarje. — „Trgovska in obrtna zbornica“ je ustanovila v Gorici za- časni tečaj za črevljarje, v kojem učijo prak- tično posebno v to z Dunaja poklicani učitelji najrazličnejše kroje vseh vrst črevljar- skega dela. Tečaj konča že s prihodnjim tednom, in ob tej priložnosti rastavijo obiskovalci svoje izdelke, ki obetajo biti jako lepi. Z usnjem je zalagala to solo tvrdka I. Drufovka v Gorici, ki si je pridobila v najširših krogih povsod zaslužno zaupanje in katero tudi mi priporočamo našim obrtnikom. To solo je obiskovalo tudi nekaj Slovencev, a žal da je bilo mnogo premalo zanimanja za to solo, dasi smo svoječasno opozorili obrtnike na važnost tega tečaja. Ko bo ta razstava od- prta, spregovorimo kaj več o njej.

Zgubljeno. — Neka gospa je izgubila na plesu bralnega in podpornega društva v Čitalnici v soboto lepo žepno ruto. Zazna- movana je s črkama E. S. Kdor jo je našel, naj jo blagovolj oddati v naši tiskarni.

Zgubil je nekdo večeraj dopoldne 80 kron v papirju od glavne davkarije do po-

kritega trga v ulici Gius. Verdi. Kdor je našel ta znesek, naj se oglasi v našem upravnistvu oziroma pri tuk. policiji.

„Janus“, vzajemna zavarovalnica za življenje na Dunaju, naznanja slavnemu ob- činstvu, da ona ni imela nikdar kaj skup- nega gledé zavarovalnih pogodb s sedaj razpuščeno „Unio-catholico“.

Listneca. — G. dop. v T. Prihodnjich.

Razgled po svetu.

Iz proračunskega odseka. — Seja proračunskega odseka v soboto je trajala do 1/3 popoldne. Dognala se je razprava o vi- sokih solah. Povše je nujno pozivljaj nauč- nega ministra, naj se jasno izreče glede vseučilišča v Ljubljani. Minister je sicer dejal, da se izreče, pa tega ni storil. Predlog d'El- vertov, naj se postavka za češko tehniko v Brnu črta, je pogorel. Odklonjen je bil s 25 proti 12 glasom. Stürgkh, Schwegel in Per- nestorfer so se absentirali. Malfatti, Rizzi, Morsey in Fuchs so glasovali za postavko. Deputacija slovenskih poslancev je bila pri ministrskem predsedniku Körberju in mu izjavila, da ne more na noben način potrditi Stürgkhovemu predlogu zastran celjskega gim- nazija. Slovenski poslanci bodo po stališču, ki ga zavzame vlada v tej zadevi, brezobzirno izvajali vse konsekvence. V proračunskem odseku začne razprava o srednjem šolstvu jutri. Lupul je došel sem in bo glasoval za celjsko postavko. — Ministerski predsednik Körber je bil 1. t. m. v posebni avdienci pri cesarju.

Grof Stürgkh zahteva tudi za češki gimnazij v Opavi nekaj takega kakor za Celje, naj namreč promesti ta gimnazij v kak kraj s čisto češkim prebivalstvom. Na- sproti temu pa zahteva za nemški obč. gim- nazij v Zemeku državno podporo 24.000 K, Schwegel pa je zahteval ponižno, naj se ko- češki gimnazij spopolni v višji gimnazij.

V proračunskem odseku glede celjskih slovenskih vsposrednim odloči neznatna večina. V slučaju, da par poslancev ne bo pri gla- sovanju, prodero nemški predlog s 23 proti 21 glasovom. Nemci niso gotovi, da prodero. Glede hrvaške gimnazije v Pazinu bodo Nemci podpirali Lahe.

Petorica obsojenih na smrt — po- mliloščenih. — Med razpravami v zadnjem zasedanju porotnega sodišča v Mariboru so bile, kakor se čitatelji gotovo še spominjajo, nekatere naravnost senzacionalne toliko po številu umorstev in ubojstev, kakor po gro- zovitosti in nečlovečnosti činov, ki so bili v sodbi. Petorici obsojenih je sedaj cesar od- pustil smrtno kazen, in bodo sedeli po 20, ozir. 15 in 12 let.

Francija za kanale in luke. — Pol- drugo milijardo frankov hoče žrtvovati Fran- cijca za napravo kanalov preko dežele, po katerih bodo plule trgovske ladije, in za nove luke. Zbornica je že dovolila 6635 milijonov frankov za 8 novih kanalov, za izboljšanje 7 že obstoječih vodnih cest in 11 luk. Zve- zale se bodo s kanali največje reke, kar je v narodno-gospodarskem, stratežnem in po- litičnem oziru največje važnosti. Tudi At- lantsko in Sredozemsko morje hoče Francija zbruziti s kanali ter tako vzeti važnost Gib- raltarju. Zveza Italije s Francijo postane tako direktna. Angliji, ki se je doslej opirala na Gibraltar, Malto in Egipet, se prizadene s tem velik udarec, kajti njene kontrole bo za Francijo in Italijo konec. Tudi za Avstro- Ogrsko bo nova zveza z Atlantskim morjem ugodnejša.

Preosnova našega topničarstva. — V kratkem času se je vršilo že pet vojnih posvetovanj pod cesarjevim predsedstvom; posvetovali so se tudi o vprašanju novih topov, ki jih bodo ulivali iz neke bronove zmesi. Z novimi kanoni se bode lahko ustrelilo 18 do 20 krat v minuti; nabava teh topov in potrebnega streljiva ter municijskih vozov bode veljala 120 milijonov kron. Ti stroški se predložijo v odobrenje prihodnjim delegacijam, ki se bodo vršile meseca maja.

Rokovnjači. — Svoje začelo notico gledé te v „Goriski Tiskarni“ izdane na- rodne igre s petjem moramo popolniti. V Ljubljani so igrali „Rokovnjače“ že 17 krat, v Trstu 4 krat, v Idriji 2 krat, v Črnomlju 2 krat in v Dobu 2 krat. V Nove mestu so igrali v soboto prvič. Skupaj so se torej že igrali „Rokovnjači“ osem- indvajsetkrat. Igrali pa se bodo v kratkem še v Celju, Mariboru in Kranju. Pripravlja se tudi že češki in hrvaški prevod. Takega vspeha ni imela doslej še nobena slovenska igra, in to je nemala za- sluga dramaturga in pa tudi založnika.

Drobne vesti. — V Pliberku pri Be- ljaku se je vsula na Svečnico lavina, ki je porušila več hiš in zakopala več ljudi. — Iz Jokohama poročajo, da so zameli pri Amorii zasuli večji oddelek vojakov, okoli 200 moži; resilo se jih je 7. — Na Du- naju je usmrtil bivši uslužbenec na cestni železnici Frauscher starko Hegerhorst, hoteč jo okraati. Zločinec je priznal svoj zločin.

Burl. — Iz Kapstadta javljajo, da pri- pravlja Kitchener veliko akcijo proti Burum, ki že spravlja svojo začelo v gore, kjer se poskrijejo (!).

Kormin-Nabrežina in obratno.

Kraji nad Trstom in pod Korminom kažejo zveze te proge z onimi od Nabrežine naprej in v Italiji.

Meš.	Naglič	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Naglič	Naglič	Meš.	km.	Postaje	km.	Meš.	Naglič	Oseb.	Naglič	Meš.	Oseb.	Naglič	Oseb.
1018	1002	1008	1014	1016	1010	1006	1004	1012				1011	1003	1005	1007	1017	1009	1001	1015
I. II. III. razred										I. II. III. razred									
—	8-25	1—	—	—	8-40	—	8-15	—	odh.	Dunaj	—	8-50	—	—	7-07	6-45	4—	9-15	—
—	8—	—	—	—	9-25	—	8—	—	doh.	Budapest	—	9-20	—	—	6-32	—	—	9-53	—
—	8-57	9-42	—	—	4-51	—	8-34	—	doh.	Nabrežina	—	8-32	—	—	10-51	7-05	7-15	8-50	—
—	9-40	9-40	—	—	7-50	—	12-54	—	odh.	Zagreb	—	4-20	—	—	7-48	—	7-24	7-24	—
—	5-30	—	—	—	—	—	5—	—	doh.	Reka	—	11-48	—	—	—	—	12-17	12-17	—
6-20	8-25	9—	12-30	—	4-35	5-30	8-15	11-20	odh.	Trst	17	7-33	8-45	10-40	11-20	5-35	7-45	8-30	10-16
—	—	9-16	12-45	—	4-50	—	—	11-40	doh.	Mirammar	10	7-17	—	—	11-07	5-23	7-31	—	—
6-38	—	9-21	12-50	—	4-55	—	—	11-47	doh.	Grižan	9	7-12	—	—	11-04	5-20	7-27	8-17	10-02
6-54	8-52	9-40	—	—	5-12	—	8-39	12-13	doh.	Nabrežina	9	6-53	8-16	—	10-47	5-06	7-10	8-01	—
7-06	9-11	10-02	—	—	5-26	—	9-02	12-33	odh.	Nabrežina	50	6-37	8-07	—	10-42	4-31	6-49	7-56	—
—	—	10-08	1-06	—	5-32	—	—	—	doh.	Bivij-Bevin	47	6-27	—	10-15	10-35	—	6-42	—	9-47
7-23	—	10-17	1-14	—	5-40	—	—	12-54	doh.	Devin	43	6-13	—	—	10-23	4-09	6-28	—	9-36
7-39	9-33	10-30	1-25	—	5-51	6-17	9-22	1-12	doh.	Tržič	35	5-53	7-41	9-54	10-08	3-49	6-08	7-30	9-21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	(Monfalcone)	16	—	—	—	—	—	—	—	—
7-47	9-34	10-31	1-27	—	5-53	6-23	9-24	1-14	doh.	Ronki	20	5-50	7-40	9-49	10-06	3-47	6-06	7-29	9-10
7-57	9-43	10-39	1-35	—	6-01	6-30	9-31	1-24	doh.	Zagrad	25	5-38	7-34	9-43	10—	3-35	6—	7-22	9-04
8-11	9-52	10-51	1-44	—	6-11	6-38	9-40	1-39	doh.	Genova	30	5-25	7-26	9-35	9-51	3-24	5-50	7-14	8-55
8-18	—	10-57	1-49	—	6-17	—	9-44	1-48	doh.	Gradišče-Zdrav.	23	5-17	7-21	—	9-44	3-15	5-43	—	8-48
8-31	—	11-07	1-57	—	6-25	—	9-52	2-02	doh.	Rubije-Sovodnje	32	5-06	7-14	—	9-35	3-04	5-34	—	8-39
8-46	10-08	11-18	2-06	—	6-34	6-56	10—	2-18	doh.	Gorica	12	4-54	7-05	9-13	9-25	2-50	5-24	6-57	8-29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	odh.	Muša p.	7	4-24	6-52	9-01	8-38	—	5-02	6-42	8-18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Kormin	50	4-14	6-35	8-50	8-20	—	4-45	6-26	8-11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Videm	—	6-50	8-35	—	—	—	4-32	6-05	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Benetke	—	5-30	8—	—	—	—	3-42	5-25	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Verona P. V.	—	10-25	4-45	—	—	—	10-35	2-10	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Milan	—	4-55	2-21	—	—	—	5-35	11-30	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Genova	—	1-05	11-25	—	—	—	—	7-35	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Bolonja	—	8-15	6-40	—	—	—	—	2-44	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Firence	—	6-30	2-05	—	—	—	—	4-50	10-35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Rim	—	3-00	9—	—	—	—	—	10-50	6-10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Napoli	—	9-30	2-30	—	—	—	—	9-40	11-10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	Brindisi	—	—	5-15	—	—	—	—	11-05	6—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	doh.	—	—	—	7—	—	—	—	—	6-10	5-33

Ponočni čas od 6— zvečer do 5-50 zjutraj je naznačen s pokončnimi črtami poleg minut. — Pušice kažejo, kakó treba čitati, namreč na levi od zgoraj dolj, na desni pa od zdolaj gorj.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Moderce

J. ZORNIK GORICA

Pozor!

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem veččakom, častnikom, poštnim, železniškim in rederskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo oprejali ede o razprodajo novoiznajdene originalne genske 14-karatne remont. ure zlatega - elektro - plaqe, „sstav glas-hütte“. Te ure imajo protimagnetične preciziski urni stroj, so najnatančnejše regulirane in preskušene in dajamo za vsako uro 3-letno pisarno jamstvo. Okrov, ki je sestavljen od treh ožkočnih pokrovčkov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in veččaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katere ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6. mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poštnina in colnina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejan možniček od usnja. Krone in moderne verižice od zlatega plaqe za gospode ali dame (tudi ovrtnjice) po 3— 5— in 8— K. Ako ura ne ugaja, se sprejme nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštnem povzetju ali predplačilu.

Naróbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur „Chronos Basel“ (Švice)**. Za pisma v Švice je staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.
Priporočila vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.
Priporočila se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Razglas.

Podpisani naznanjam, da sem prevzel pisarno g. dr. Josipa Staniča odvetnika v Gorici kot njegov namestnik z naročilom, vse njemu poverjene zadeve redno nadaljevati in dokončati.

Vsled t. prevzete naloge sem po izvršenem razdruženju dosedanje skupne pisarne otvoril tudi svojo lastno pisarno v prostorih dosedanje dr. Staničeve pisarne v hiši Monte di Pietà Gosposka ulica števil. 4, kjer uradujem od 1. svečana t. l. dalje v vseh odvetniških poslih.

V Gorici, meseca prosinca 1902.

Dr. D. Treo,
odvetnik.

Prosiva zahtevati listke!!

Za čas ... be priporočila vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna obna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber

kuhinjaškega in hišnega orodja
po brezprimerno nizkih cenah.

H Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojfo št. 11.

Edina zaloga stavbnih nositeljev v Gorici.

Pocinkana žica
za vinograde po znižanih cenah!

Pozor! Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokáže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listke!!

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Vdobjiva se zastoj in franko v Schwammen - Apoteke, Frankfurt A. M.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dal matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba počena.

Važno naznanilo

za gg. posestnike in vinorejce!

Pravi vinski cvet (špirit)
dvojničiščen za rabo pri pretakanju in vzdrževanju vina se prodaja le v mirodilnicah (drogerijah)

Ant. Mazzoli
v Gosposki in Vrtni ulici v Gorici.

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalice priporočila prebivalcem Primorskega svoje izdelke raznih vrst posebno izvrstne in zanesljive užigalice

Apollo

Jaz Ana Csillag

Gospa Ana Csillag!
Prosim, da takoj pošljete šest lončkov Vašega preskušenega mazila za raščo las na naslov:
Gospa grafica Cavriani - Auersperg
Grad Gleichenberg pri Gradcu.

Blag. gospa Ana Csillag!
Izvolite mi kretom pošte poslati s povzetjem zopet 2 lončka Vašega izvrstnega mazila za raščo las. Spoštovanjem

Emilija pl. Baumgarten, Steyer.
Gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi kretom pošte pošljete en lonček Vaše izvrstne pomade.

Ludv. vit. pl. Ljebig, Liberec.
Blag. gospa Ana Csillag!
Vaše znamenite pomade prosim še en lonček.

Grof Srečko Conrey, Dunaj.
Blag. Ana Csillag!
Prosim Vam, da mi kretom pošte pošljete Vaše izvrstne lasne pomade dva lončka.

L. Schweng pl. Reindorf,
c. kr. stotnika sopruga v Pragi.
Gospa Ana Csillag! Dunaj.
Od Vas poslana mi Csillagova pomada je izvrstno delovala, in me veselil Vas obrstiti o tem, da siraavno sem jo r. do časa rabila. Radi izvrstnega celovanja jo bom toplo priporočala vsem prijateljem in znancem.

Adela Sandrock, gledališka igralka.
Vaše blagorodje!
Uljudno prosim, da bi mi s poštnim povzetjem doposlala en lonček lasnega mazila.

Gvido prof Starhemberg, Kapod.
Blag. gospa Ana Csillag!
Blagovolite mi Vašega preskušenega mazila poslati še 1 lonček. Jaka Girardi pl. Ebenstein, Trient.

Blag. gospa Ana Csillag!
Dunaj!

Na ukaz Njene ekselence gospe pl. Szögyeni-Marich prosim, da mi pošljete en lonček Vašega izvrstnega mazila za 3 gld.

Sprejmite ob jednem zahvalo. Gospa grafica se je o vspehu mazila izrazila jako pohvalno. Z odličnim spoštovanjem

Frida Glessa,
komorna gospa Njene ekselence.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi pošljete en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.

Grofica Vilma Metternih,
Grad Ruben p Meranu, Tirolsko.
Blag. gospa Ana Csillag!
Pošljite mi po povzetju 1 lonček Csillovega mazila za raščo las kojega sem že imela. Spoštovanjem

Kneg. Hohenlohe voj. kneg. Solm.
Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi Vaše slavno znane lasne pomade pošljete še en lonček.

Mejnigrof A. Pallavicini,
Abanj Szemere.
Gospa Ana Csillag!
Za še enkratno pošiljatev enega lončka Vašega izvrstnega mazila za lasi prosim

Kneginja Karlova Cšhen, (Anhalt).
Vaš. Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi po poštnem povzetju pošljete še en lonček mazila za lasi. Spoštovanjem

Baronica Baselli, Enns, Westbahn.
Blag. gospa Csillag!
Slišal sem že mnogo dobrega o Vašem čudodelnem mazilu, vsled česar Vas uljudno prosim da mi kretom pošte pošljete dva lončka. Vas lepo pozdravlja

Antonija Weloner, Gorica.
Bekony-Sz. Szászó.
Gospa Ana Csillag!
Pošljite mi po poštnem povzetju dva lončka Vašega preskušenega mazila za lasi.

Grof Em. Esterházy star.
Vaše Blagorodje!
Pošljite mi po poštnem povzetju en lonček Vašega preskušenega mazila za lasi.

Grofica pl. Wurmbrandt, Birkfeld.
Blag. gospa Ana Csillag!
Dunaj.

Prosim, da na spodnji naslov blagovolite poslati za ekselence gospe grafice Kilmansperg, namestnico na Dunaju. Gosp. ulice 6. 3 lončke pomade po 2 gld za hranjenje lasij, k. tera je izkazala dobre uspehe. Spoštovanjem

Irma Pietz,
komorna gospa Njen. ekselence.

Ana Csillag
Dunaj I.,
Sailer-gasse 5.